

Quid prohibere possunt illius Superiorum.

qui priuatis personis, sive pīis locis, aut quomodo cumque alter hactenus concessa sunt, aut in posterū concedentur, etiam in illis exp̄s indulgeatur, ut omnes Regulares, etiam Mendicantes, huīusmodi facultatibus vī posse. Sic ille. Ex quo videtur apertere sequi posse Superiorem Societatis Bullæ vīsum prohibere tantum in his, quæ regularem disciplinam videntur relaxare, secus in aliis, de quibus dictum Assertionē 5. ad quā etiam spectat, quod Assertionē præcedenti diximus: vīsus enim ouorum & laeticiorum in Sexagenariis nequam Religiosam disciplinam dissoluit aut relaxat, sed valde illi conformis est, cū ad charitatem Superiorum spectet Sēnum curam speciale gerere, quod diuinis & humanis legibus admōnemur. Et videri pro eo potest Dom. Solorzani Tomo 2. Lib. 1. Cap. 5. numer. 60. & sic alia, quæ in Bullā Cruciatā occurruunt, præter electionem Confessarij, de quā infra.

Declaratio eiusdem Pontificis circa suum Indulatum.

271 Pro ampliori autem Indulti præfati declaratione extat eiusdem Pontificis Oraculum, de quo in Compendio Societatis. V. Gratiarum vīsus. §. 2. vīsi sic dicitur: Declarant præterea posse Superiorē, dum huīusmodi licentiam concedit, limitare eam ad vīsum unius, aut alterius facultatis, & prohibere vīsū reliquarum, etiam eadem Bullā aut Indulito conuentarum. Sic illuc. Sed cū Oraculum hoc viuā vocis fuerit, poterit illi reuocatio generalis Oraculorum obstat; nihilominus sine illo stat, quod in eodem exp̄sē continetur. Nam ipse in Bullā citatā affirmat nullius gratiarum vīsum in Societate licere, si Religiosae obseruantia aduersari queat, sine exp̄sā licentia Superiorum: ergo possum illi, quas aduersari rati fuerint, prohibere, & aliarum vīsum liberum relinqueret, quia ex qua parte non aduersatur, non est cur nequeat vīsus non licere. Neque enim priuilegium adinstar sententiæ est, quæ nequit pro parte admitti, & pro parte respui, per Textus & Doctores, quos adducit Dom. Solorzani Tomo 2. Lib. 1. Cap. 22. num. 19. Sed cū sit gratia, admitti sanè pro cā parte potest, & pro alia non probari, quia gratia esse definit, & oneatis habet rationem. Vnde Pontifices multi Bullam concedentes, & decernentes Regularibus eam esse communem, electionem Confessarij non esse licitam sine Superiorum facultate quoad referuata pronuntiarent: profitentes plāne posse gratiam in ordine ad quādam admitti, & in ordine ad alia recusari: ergo etiam non extante Oraculo prædicto, id, quod intendimus, stabit.

Quod potest ex parte admitti, & ex parte recusari.

272 An autem Ordines alii simile aliquod priuilegium habeant, ipsi viderint; præfato euīdem gaudere poterunt Mendicantes, & alii, qui gratiam communicationis habent. Neque suspicandum est priuilegium dīctum à Pontificib⁹ Gregorij successoribus, qui Bullam concesserunt, esse reuocatum, dum tale quid ab ipsi⁹ non inueniatur exp̄ssum, & ipse Gregorius non fore Sedis Apostolicæ intentionem talem aperte fateatur. Licet enim ille successoribus manus ligare non portuerit, quominus circa hoc pro arbitrio disponere valeant: dum tamē contraria dispositionem non proferunt, statim est priori tanti Pontificis decisioni: alias verba illa nullius essent effectus, & inutiliter profusus adiecta, quod constat dici non posse nisi ab eo,

Praefato priuilegio Religioses gaudere, quod renouatum non est.

274 Deinde. Verba Pontificum præmittenda sunt, ex quibus sautor Religiosis in hac parte exhibitus posse intelligi, & circa illorum tenorem dubia quādam occurrentia pariter expediti. Sic ergo aiunt illi, Item Prædicto Commissario, & Receptor generali datur facultas, ut suspendere posse dūcito anno durante, omnes similes & dissimiles Indulgentias, & facultates ab eisdem, & Sede Apostolica, vel eius auctoritate, quibusvis Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, pīis locis, Universtatibus, Confraternitatibus, & singularibus personis. Ita

Neque à Commissario potest renouari.

qui reuertentiam Apostolicis statutis debitam penitus ignorarit. Ex quo fit neque à Commissario posse tale indulmentum suspendi, quia ad hoc conceditur, vt non possit impediri, cū versetur circa Bullam ipsam. Et ab eiusdem Gregorij Commissario plantum est non potuisse suspe-di: atqui omnes alii aliorum Pontificum non maiori circa hoc gaudent potestate, quandoquidem non alia est eorumdem Pontificum mens, ex verbis Gregorij constat, dum id non exprimit: ergo neque suspendi ab illis potest. Præterquam quod gratia à Commissario suspensa reuidentur acceptance Bullæ: ergo ea à Religiosis sumpta, Prælatorum potestas vim suam resumit: & certè si Prælatus Bullam sumat, id erit apertius. Cū alia ex ipsius Bullæ tenore constet non suspendi gratias & facultates Superioribus Ordinum Mendicantium concessas in ordine ad suos Fratres: ex quibus vīna hanc, de quā loquimur, esse liquet. Et pro suspensiōne dicta sit iam

S. IV.

Bulla an sit Religiosis necessaria ad Indulgentias lucrandas & gratiarum aliarum fruitionem.

273 IN primis certum est Bullam necessariam esse ad earum Indulgentiarum lucrum, & gratiarum vīsum, quæ per Bullam ipsam conceduntur: idque ex Bulla ipsius textu habetur manifestum, dum in ea dicitur: Y por por quanto vos, N. dīses la Limofna, que auemos casada y declarado, y recebistes esta ducha Bulla escrita en ella vuestro nombre, declaramos, que aveis conseguido, y se os conceden las dichas Indulgentias, gratias, y facultades &c. Quod quidem circa Religiosi ita intellegendum est, vt si alia gratiam aliquam simile habeant, quia ad seculares non spectet, de quo inferius, Bulla pro eius vīsu non sit ipsius necessaria. Sic enim Religiosi visitantes Ecclesias suas, & in eis pro exaltatione S. Matris Ecclesias orantes, pro extirpatione hæresum, Principium Christianorum concordia, ac salutē Pontificis, in diebus Stationum, Indulgentias omnes lucrantur, quæ Romæ intra & extra muros possunt obtinēri: concessione Pauli V. qui Indulgentias Religiosorum ad certum censit numerum reducendas. Per Bullam autem similis concessio habetur, & conceditur visitantibus quinque Ecclesiis, aut quinque altaria in vīna, aut pluribus, & pro concordia Christianorum Principium, ac vīctoriā contra infideles orantibus. Vide tamen infra. num. 282.

Facultas suspendendi gratias Commissario concessa.

274 Deinde. Verba Pontificum præmittenda sunt, ex quibus sautor Religiosis in hac parte exhibitus posse intelligi, & circa illorum tenorem dubia quādam occurrentia pariter expediti. Sic ergo aiunt illi, Item Prædicto Commissario, & Receptor generali datur facultas, ut suspendere posse dūcito anno durante, omnes similes & dissimiles Indulgentias, & facultates ab eisdem, & Sede Apostolica, vel eius auctoritate, quibusvis Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, pīis locis, Universtatibus, Confraternitatibus, & singularibus personis. Ita

De Reguis prouentibus ex Cruciatā, ubi de Religiosis.

Et neque interīm publicari possint, neque publicatae ciuii hominum communiter, vel diuīsim suffragentur exceptis iamer concessis Ordinum Mendicantium Superioribus quoad eorum Fratres tantum. Item. Dicto Commissario etiam conceditur facultas, vt ipse persone, vel alium; seu alios, quando, & quoties sibi videbitur, Indulgentias, & alias gratias per eum suspensas, in favorem illorum, qui præsentum gratiarum in hanc causam pro Religionis defensione concessarum participes effici fuerint, reuidentare absque aliquo premio posse. Sic Pontifices; iuxta quorum concessio-nem Commissarius, cū publicatur Bulla, durante prædicationis tempore, predicta omnia suspendit, & Bullæ solā acceptione reuidentur, vt illis vī particulares persona possint: alia autem quæ personalia non sunt, eatenus currere permit-tit, quatenus eisdem fructuri Bullam habeant, vt Iubilæa, stationes, & similia, pro quorum reuidentatione nihil accipitur, iuxta Pontificiam determinationem: licet Notarii stipendium ali- quod dari solet ab iis, qui reuidentationis testimonium accipiunt, quamvis multoties necessarium non sit, & vīa Commissarij Rubrica sufficiat, & fortè neque ista opus sit. Vnde animadvertisse, caudendumque, ne in negotio hoc, in quo locum esse quæstui Pontifices nolunt, immo & ab eo abhorrent, aliquid huīusmodi misceatur. Scio nonnumquā Iubilæa aliqua non publicari, ne sumptus fiat semper onerosus in eo, quod gratuitum esset decernit benignitas largientis. Quomodo autem licere possit, ostendit P. Quintanadueñas in Appendix Trat. 2. Dub. 5. In suspensiōne autem dicta eamdem exceptionem Mendicantium Ordinum Commissarius adhibet, quam Pontifices præmitunt & ita circa illam difficultates quādam dissoluendæ, si forte pro iis possit lux sufficiens inueniri.

DIFFICULTAS I.

Quid nomine Indulgentiarum, Gratiarum, & facultatum intelligatur in prædicta exceptione pro Ordinibus Mendicantibus.

Ubi de forma absolutionis per Bullam.

Indulgentia quid.

275 Indulgentia notio satis perspicua est ex communi & recepto vocis vīu; est enim remissio poenæ peccatis debita, extra Sacramentum per applicationem thesauri Ecclesie, satisfactionem, inquam Christi quæ infiniti valoris est, & Sanctorum, quas quidem obtulerunt ipsi, sed pro eorum peccatis superabundantes fuerunt; vnde ex mensurā ita cōagitat & superefluente multum est relictum, quod in acceptatione Dei thesaurizatum prodest alii potest, quorum defectus eorum compensatione suppletur. Vide bonam explicationem apud Trullench Lib. 1. §. 1. Dub. 14. ex bonis Auctoribus deductam, & præ aliis ex P. Suario Tomo 4. in 3. Disput. 49. Sct. 1. Vbi illud quod dicitur Extra Sacramentū, difficultatem videtur habere. Nam licet communiter ita fiat, non tamen omnino necessarium apparer: quia concedi Indulgentia plenaria potest confitenti sua peccata: quamvis enim hoe fieri generaliter nequeat, alia vīs pœnitentiarum Sacramentalium penitus tolleretur, in quo grauissimum esset animarum derrementum, tum ob earum utilitatem, tum ob peccandi licentiam, quæ inde resultaret. Quod tamen aliquando concedatur, vt in horā mortis, propter rationem aliquam speciale, non videtur repugnare: immo in vī habetur pro Religiosis morti proximis, & aliis imaginis aut grana benedicta habentibus. Vbi licet dici possit Indulgentiam tunc non esse virtute Sacramenti, sed Confessarium eius virtute eam pœnam remittere, quæ iuxta institutionem Christi Sacramento responderet: a Pontifice autem simul fieri applicationem ex thesauro Ecclesia: id non videtur satisfacere, quia nec videtur repugnare vt a Pontifice concedatur Sacerdoti potestas plenaria absoluendi, aut etiam non plenaria: in quo eventu virtute absolutionis Sacramentalis fit remissio ex intentione ipsius, vnde Indulgentia etiam Sacramentalis est.

276 Ad hoc dici potest concessionem In-

Expedita illa, cum notanda dorina.

dulgentiæ dictæ non repugnare, & verbis ab-solutioni posse concedi: nihilominus extra Sacramentum dici, quatenus non sit virtute Sacramenti, sed illi contingenter adiungitur: absolutione enim talis pœnitentis, iuxta dispo-sitionem eius omnino eadē stare posset, & verē staret, etiam nulla existeret Indulgentia. Quod autem ex intentione eius extendatur ad pleniorē poenæ remissionem, contingens est, quia eisdem verbis potest applicare, quod ex thesauro Ecclesie Pontifex applicandum relinquit, & ab-solutionis nomine significari potest in forma cō-fuerā, licet illa ad peccata, & non ad poenās ex-pressae dirigatur. Vide P. Suario Tomo 4. cit. Disp. 10. Sct. 2. num. 7. P. Henriquez Libr. 4. Cap. 11. num. 3. & Remigium pag. 283. Col. 2. Sicut dicunt plures etiam ex Confessarij inten-tione extendi posse ad excommunicationem, quod & frequenter accidit, dum quis excommunicati confessionem audit, & oblitus eius ab-solutiō à peccatis: tunc enim ex intentione præcedenti absoluendi, ad excommunicationem forma absolutionis extenditur: quia vult hic & nunc verē absoluere à peccatis, & conseqüenter impedimentum absolutionis tollere, quod excommunicatione apponit, & vt demus posse ab-solutionem à peccatis stare, manente excommunicatione, vt alii cōsentit; est tamen illud illicitum; & qui absoluīt, excommunicationis obli-tus, nihil facere intendit, quod ex se licitum non sit. Pro quo bene arguit Cardinalis Lugo Disp. 16. de Penitentia num. 624.

277 Et hoc modo intelligenda est forma ab-solutionis, quæ in Bulla apponitur: remissio enim poenæ peccatis debita, extra Sacramen-tum per applicationem thesauri Ecclesie, satisfactionem, inquam Christi quæ infiniti valoris est, & Sanctorum, quas quidem obtulerunt ipsi, sed pro eorum peccatis superabundantes fuerunt; vnde ex mensurā ita cōagitat & superefluente multum est relictum, quod in acceptatione Dei thesaurizatum prodest alii potest, quorum defectus eorum compensatione suppletur. Vide bonam explicationem apud Trullench Lib. 1. §. 1. Dub. 14. ex bonis Auctoribus deductam, & præ aliis ex P. Suario Tomo 4. in 3. Disput. 49. Sct. 1. Vbi illud quod dicitur Extra Sacramentū, difficultatem videtur habere. Nam licet communiter ita fiat, non tamen omnino necessarium apparer: quia concedi Indulgentia plenaria potest confitenti sua peccata: quamvis enim hoe fieri generaliter nequeat, alia vīs pœnitentiarum Sacramentalium penitus tolleretur, in quo grauissimum esset animarum derrementum, tum ob earum utilitatem, tum ob peccandi licentiam, quæ inde resultaret. Quod tamen aliquando concedatur, vt in horā mortis, propter rationem aliquam speciale, non videtur repugnare: immo in vī habetur pro Religiosis morti proximis, & aliis imaginis aut grana benedicta habentibus. Vbi licet dici possit Indulgentiam tunc non esse virtute Sacramenti, sed Confessarium eius virtute eam pœnam remittere, quæ iuxta institutionem Christi Sacramento responderet: a Pontifice autem simul fieri applicationem ex thesauro Ecclesia: id non videtur satisfacere, quia nec videtur repugnare vt a Pontifice concedatur Sacerdoti potestas plenaria absoluendi, aut etiam non plenaria: in quo eventu virtute absolutionis Sacramentalis fit remissio ex intentione ipsius, vnde Indulgentia etiam Sacramentalis est.

278 Et hoc modo intelligenda est forma ab-solutionis, quæ in Bulla apponitur: remissio enim poenæ peccatis debita, extra Sacramen-

Forma ab-solutionis Bulla quo-modo in-

telligenda.

279 Apolito te ab omni censuris, etiam Sedi apostolica referuntur, & ab omnibus peccatis, & con-cedo tibi Indulgentiam plenaria, & remissionem plenam omnium peccatorum tuorum, & pœnaru-m, quæ propter illa in Purgatorio pati obligatus eris, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Licet enim forma absolutionis dicatur, & ita videatur omnino Sacramentalis, non tamen ita accipienda est, sed iuxta datam explicationem. In quā illud difficile quomodo post Indulgentiæ plenariæ concessio-

Specialia difficultate circa illa.

vem,